

PERSONALITĂȚI

O MANIFESTARE ȘTIINȚIFICĂ PRESTIGIOASĂ - ACORDAREA DISTINCȚIEI DE DOCTOR HONORIS CAUSA ACADEMICIANULUI MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA

Mircea Ignat

În 2 iulie 2005, la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, într-o atmosferă de înaltă ținută academică, s-a decernat titlul de DOCTOR HONORIS CAUSA Academicianului Mircea Petrescu-Dîmbovița, personalitate bine cunoscută în lumea științifică, în rândul universitarilor ieșeni ca și în viața civică.

În ședința din 24 mai 2005, la inițiativa Catedrei de Istorie din cadrul Facultății de Istorie și Geografie, Senatul Universității aprobă comisia de evaluare compusă din: prof. univ. dr. ing. Adrian Graur, Rectorul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava - președinte și din următorii membri: Academician Alexandru Vulpe, directorul Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” din București, prof. univ. dr. Victor Spinei, membru corespondent al Academiei Române, directorul Institutului de Arheologie din Iași, prof. univ. dr. Nicolae Ursulescu, Prodecanul Facultății de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, prof. univ. dr. Dan Gh. Teodor, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și prof. univ. dr. Mihai Iacobescu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava.

Ca urmare a rapoartelor de evaluare semnate de distinșii membri ai comisiei, în ședința din 14 iunie 2005 a Senatului Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, s-a hotărât să se acorde înalta distincție Academicianului Mircea Petrescu-Dîmbovița.

Festivitatea de decernare a avut loc, după cum s-a menționat, pe data de 2 iulie a.c., sub conducerea unui prezidiu format din: Victor Spinei, Nicolae Ursulescu, Mihai Iacobescu - membri ai comisiei de evaluare specificată mai sus - și conf. univ. dr. Vasile

Efros, Secretarul Științific al Universității „Ștefan cel Mare” și conf. univ. dr. Mihai Lazăr, Decanul Facultății de Istorie și Geografie a aceleiași universități. Ședința solemnă a fost prezidată de Adrian Graur, Rectorul Universității, care în deschiderea acesteia a rostit o scurtă alocuțiune privind semnificația evenimentului pentru viața academică suceveană. Apoi, *Laudatio* a fost lecturată de prof. univ. dr. Mihai Iacobescu, din al cărei text ne permitem să reproducem largi pasaje.

Sinteza Raportului întocmit de comisia de evaluare reliefează faptul că Academicianul Mircea Petrescu-Dîmbovița, de-a lungul unei prodigioase cariere, ne apare ca savant, profesor, organizator de instituții de cercetare, fondator al școlii arheologice moldave, neostenit deschizător de drumuri, în toate domeniile pe care le-a abordat. Magistrul, reputat specialist în cercetarea preistoriei și protoistoriei României, nu reprezintă numai decanul de vârstă al arheologilor români, ci una dintre cele mai apreciate personalități din mediile academice. Depășind nouă decenii de viață, savantul ne impresionează și acum prin vigoarea sa spirituală și ritmul său de muncă.

Născut la 21 mai 1915, la Galați, în sânul unei prestigioase familii de cărturari, viitorul savant s-a format într-un mediu elevat și într-o autentică școală a valorilor. Începând cu anul 1933, a urmat, în paralel, la Univcersitatea din București, cursurile Facultății de Drept, dar și cele ale Facultății de Litere și Filosofie, specialitatea istorie, pasiunea pentru istorie și arheologie născându-se încă din anii adolescenței. A avut profesori iluștri, veritabili corifei ai culturii și istoriografiei românești, cărora le datorează însușirea unei solide formații umaniste. S-a atașat profund de profesorul Ion Andrieșescu, succesorul lui Vasile Pârvan, care i-a încurajat și direcționat pasiunea pentru cercetarea arheologică.

Datorită calităților sale a fost numit asistent onorific la Catedra de preistorie și arheologie și apoi asistent la Muzeul Național de Antichități, funcție pe care o va îndeplini până în anul 1949. În această perioadă participă la cercetări pe mai multe șantiere arheologice, cum ar fi cele de la Sărata Monteoru, Glina, Zimnicea, conduse de ilustrul profesor Ion Nestor, cel care îi va deveni un respectat mentor, și care va fi conducătorul tezei sale de doctorat „Contribuțiuni la ultima epocă a bronzului din Transilvania”, susținută cu succes în anul 1947. Abordând o astfel de tematică, profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița va rămâne pentru totdeauna un asiduu și statornic cercetător al epocii bronzului și, mai cu seamă, a impresionantelor depozite de bronzuri din spațiul carpato-dunărean, peste ani elaborând trei cărți fundamentale pe această temă, din care două publicate în Germania, în prestigioasa colecție „Prähistorische Bronzefunde”.

În anul 1949, devine conferențiar la Universitatea din Iași, unde într-o atmosferă tulbură creată de reformele nou-instituitului regim comunist, se produsese ruptri evidente în tradiția universității ieșene. Astfel, a trebuit să desfășoare o muncă imensă de reconstituire și de pionerat în domeniul predării și cercetării pre- și protoistoriei. Aici s-a dovedit tenacitatea și capacitatea de organizator a profesorului care, în decurs de două decenii, a reușit să pună bazele unui institut de cercetare arheologică, a unui muzeu și a unei reviste – „Arheologia Moldovei” –, de o largă receptare pe plan internațional. A fost concomitent conducătorul a mai multor instituții academice ieșene și în fiecare a lăsat amprenta înnoirilor ca și cea a muncii exigente.

Un domeniu în care profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița are merite de necontestat este cel legat de pregătirea tinerilor pentru munca de cercetare arheologică.

Și-a format un corp de elită de cercetători la institutul ieșean de profil, dar nu numai aici, la Universitățile din Galați și Suceava, ca și în fiecare muzeu moldav, sunt prezenți elevii săi care au primit cu dărnicie sprijinul moral și științific al Magistrului, sub îndrumarea căruia s-au perfecționat. Dacă cercetările arheologice din Moldova au progresat uimitor acest fapt i se datorește în cea mai mare măsură profesorului Mircea Petrescu-Dîmbovița. În acest sens, este un fondator de școală arheologică, profesorul cerând discipolilor pasiune, de care ei se molipsiseră deja, rigoare în aprecieri și o deschidere spre investigațiile pluridisciplinare. Totodată a facilitat și a impus tuturor elevilor săi, într-o vreme plină de suspiciuni, cunoașterea cercetărilor din străinătate, realizarea de contacte directe ca și a schimburilor cu instituții similare din diverse țări europene.

Savantul Mircea Petrescu-Dîmbovița este o altă împlinire a personalității sale. Impresionanta sa operă științifică, care în ultimii ani s-a rotujit cu magistrale monografii, impresionează prin profunzime și varietate. Substanța operei o constituie materialul inedit provenit din cercetările personale din teren. Săpăturile arheologice de la Cucuteni, Trușești, Perieni, Stoicani și multe altele, ca și ample cercetări periegetice au adus în fața lumii academice o bază de date cu totul noi. Sesizând o serie de curenți în cunoașterea unor perioade din istoria veche a spațiului de la răsărit de Carpați, profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița nu a ezitat să inițieze investigații chiar în obiective din perioade mai depărtate de preocupările sale, cum ar fi cele de la Hlincea-Iași sau Fundul Herței. Scopul nu era numai cel de a umple anumite goluri, ci cel de a forma cercetători pentru astfel de perioade, la acea dată mai puțin cunoscute.

Autor a peste 250 de lucrări științifice de o mare diversitate, profesorul se remarcă, de asemenea, prin editarea a câtorva monografii fundamentale. Nu au lipsit nici lucrări de sinteză asupra istoriei vechi a României, între ultimele realizări remarcăm că este autor și coordonator al volumului I din tratatul academic de „Istoria românilor”, apărut în 2001. De-a lungul anilor, recunoașterea meritelor sale atât pe plan național, cât și pe cel internațional a fost constantă. A obținut Premiul de Stat și apoi, mai târziu, premiul „Vasile Pârvan” al Academiei Române. Încă din anul 1964 a fost cooptat membru în Consiliul Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice, ca în 1991 să devină membru în Comitetul de onoare al acestui organism. De asemenea, din 1964 este membru al Institutului Italian de Pre- și Protoistorie din Firenze, iar în 1968 devine membru corespondent al Institutului Arheologic German.

Profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița a acordat o atenție deosebită cercetării trecutului străvechi al Bucovinei, fiind unul dintre coordonatorii colectivului șantierului școală de la Suceava, în campania de săpături din anul 1959. În acest context, Suceava a reprezentat un centru în care poposea deseori, cu bucuria de a împărtăși noile rezultate ale investigațiilor arheologice și istorice studenților, profesorilor de istorie sau unui public mai larg, în cadrul a numeroase și diverse manifestări. Între altele, menționăm că Profesorul a fost chiar inițiatorul la Suceava a mai multor manifestări științifice internaționale, găzduite de Universitatea noastră, cum a fost cea organizată în colaborare cu Universitatea din Freiburg sau mai recentul Simpozion Internațional, cu tema Spațiul nord-est carpatic în mileniul întunecat. Pe aceeași linie se înscriu și o serie de întâlniri ale Comisiei româno-ucrainene de arheologie, etnologie și istorie, al cărei președinte a fost, întruniri organizate la Suceava sau la Gălănești, în care a impus cu predilecție teme de cercetare a spațiului bucovinean. Profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița a sprijinit și stimulat pe discipolii săi din Suceava în perfecționarea și afirmarea lor în cercetarea

arheologică. De asemenea, a acordat o atenție deosebită înzestrării Bibliotecii Universității „Ștefan cel Mare”, cu numeroase publicații, adunate ca urmare a vizitelor sale la diverse institute de profil din străinătate.

Larga recunoaștere internațională, participarea activă la diverse și nenumărate reuniuni științifice naționale și internaționale și nu în ultimul rând, opera istoriografică a Magistrului a determinat încununarea carierei sale științifice prin alegerea sa, în 1996, ca membru titular al Academiei Române.

Toate cele de mai sus precizate, desigur numai într-o succintă prezentare, ne îndreptățesc acordarea titlului de **Doctor Honoris Causa** al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Academicianului Mircea Petrescu-Dîmbovița, ca semn al stimei și prețuirii întregii lumi academice, ca și din partea foștilor săi studenți și discipoli...

După înmânarea solemnă a diplomei, Acad. Mircea Petrescu-Dîmbovița a mulțumit pentru onoarea ce i-a fost acordată și apoi a susținut în fața unui public numeros conferința *Profesorul Ioan Andrieșescu. Omul și opera*. Considerând că aceasta reprezintă o reală contribuție la istoria arheologiei din România, în volumul de față se publică integral textul ei.

Manifestarea a fost de înaltă ținută academică și s-a bucurat de atenție din partea intelectualității sucevene prezentă la solemnitate ca și în mass-media, pentru studenții și discipolii Magistrului fiind o sărbătoare de suflet.